

عنوان مقاله:

مطالعه تحمل به تنش خشکی ژنوتیپ های گندم (*Triticum aestivum* L.) با استفاده از شاخص های مقاومت و حساسیت به خشکی

محل انتشار:

اولین همایش ملی ایده های نوین در کشاورزی پایدار (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 4

نویسندگان:

نازنین رزازی - دانش آموختگان کارشناسی ارشد اصلاح نباتات دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد، ایران

امیر محمد مهدوی - دانش آموختگان کارشناسی ارشد اصلاح نباتات دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد، ایران

خلاصه مقاله:

تنش خشکی مهمترین عامل کاهش عملکرد دانه غلات است. به منظور ارزیابی تحمل به خشکی ژنوتیپ های گندم با استفاده از شاخص های تحمل و حساسیت به تنش خشکی، آزمایشی در سال زراعی 90-1389 در مزرعه ایستگاه تحقیقاتی کشاورزی بروجرد به صورت بلوک های کامل تصادفی با 20 ژنوتیپ گندم در دو محیط آبیاری کامل و تنش خشکی به صورت جداگانه در سه تکرار اجرا گردید. بر مبنای عملکرد ژنوتیپ ها در دو شرایط کاشت (Y_p و Y_s) شاخص های کمی مقاومت و حساسیت به خشکی از قبیل: شاخص تحمل (TOL)، میانگین بهره وری (MP)، میانگین هندسی بهره وری (GMP)، میانگین هارمونیک (HM)، شاخص حساسیت به تنش (SSI) و شاخص تحمل تنش (STI) محاسبه شدند. اختلاف بسیار معنی داری بین ژنوتیپ ها از نظر شاخص های کمی مورد مطالعه و عملکرد ژنوتیپ های دو محیط تنش و غیر تنش وجود داشت که بیانگر وجود تنوع ژنتیکی و امکان انتخاب برای مقاومت به تنش خشکی می باشد. بر اساس مقایسه میانگین انجام شده بیشترین عملکرد دانه در دو شرایط آبی و تنش مربوط به ژنوتیپ های 11 و 17 بود. بیشترین مقدار شاخص های MP و GMP و HM و STI مربوط به ژنوتیپ های 10 و 11 و 16 و 17 و در مقابل بیشترین مقدار دو شاخص SSI و TOL نیز مربوط به ژنوتیپ های 5 و 6 و 4 و 18 بود. نتایج حاصل از تجزیه ضرایب هم بستگی نشان داد که چهار شاخص MP , HM , GMP و STI به دلیل هم بستگی بالا با عملکرد ژنوتیپ های دو محیط ، مناسب ترین شاخص ها برای غربال کردن ژنوتیپ ها در دو شرایط آزمایش هستند. بنابراین با توجه به این شاخص ها و عملکرد ژنوتیپ ها در دو شرایط کاشت ، بهترین ژنوتیپ های متحمل به تنش خشکی، ژنوتیپ های 10 و 11 و 16 و 17 تشخیص داده شدند. نمودار چند متغیره بای پلات نشان داد که ژنوتیپ های فوق در مجاورت بردارهای مربوط به شاخص های مقاومت به خشکی قرار دارند.

کلمات کلیدی:

گندم، تنش خشکی، شاخص های کمی مقاومت و حساسیت به خشکی، ضرایب هم بستگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/399867>

